

ÄRIPÄEV 13. juuni 2011
toimetaja Villy Paimets, tel 667 0254, e-post villy.paimets@aripaev.ee

ÄRILAUSE

Valdo Randpere: Mina olen Rootsisis elanud ja seda maksnud ja ma pean ütlema, et see on täiesti perversne maks.

Riigikogu liige (Reformierakond) sotside soovivast kinnisvaramaksust. Randpere on kindel, et mitte ükski sotsiaaldemokraat, kes kinnisvaramaksu propageerib, ise seda kunagi maksnud pole.

ÜKS KÜSIMUS

Koostööga on kõiki Balti riike hõlmavates firmades aeg-ajalt probleeme, reedene Äripäev kirjutas kindlustusfirma ERGO raskustest. Kuidas sujub Teie koostöö eestlastega?

ANDRIS BLAKA, reklaamfirma AGE COM OU üks omanik

Olen eestlastega koos töötanud alates 1993. aastast. Nad on väga head partnerid. Eestlastega on väga lihtne töötada. Nad töötavad loogiliselt, pakuvad lahendusi. Mõnikord läheb neil veidi kauem vastamisega, aga üldiselt saab nendega hästi hakkama. Kui võrrelda eestlasi, lätlasi ja leedukaid, siis lätlased-leedukad on rohkem meeskonnamängijad ja eestlased erakud. Leedukad ja eestlased ei saa ilma lätlasteta. Me oleme nagu silikoongeel nende vahel.

ANDRIS VANAGS, Sakret OU juhatuse liige

Eesti inimesed on normaalsed, Eestis on ettevõttes peale minu kõik eestlased. Võib öelda, et meil on palju ühist. Me mõtleme sarnaselt, meil üks arusaam probleemidest ja sellest, kuidas neid lahendada. Mul on väga lihtne töötada kolleegidega Eestist, sest me saame üksteisest sõna pealt aru.

INESE ANDERSONE, Balti turu-uuringu ja ekspordi konsultatsioonifirma GatewayBaltic tegevjuht

Eestlastega on äri teha kõige lihtsam ja läbi-rääkimiste protsess on üsna kiire. Leedukad on rohkem orienteeritud müügile – mis kasu ta sellest saab. Eestlased on väga korrektsed ja professionaalsed. Neile meeldib suhelda e-kirja teel. Meie ettevõtte kogemus eestlastega näitab seda, et nad otsustavad oma äristrateegia järgi, mis on suunatud pigem uutele asjadele.

LUGEJA ARVAB

„Kõik võlgnikud tuleb internetti üles panna, siis ehk hakatakse aru saama, et laen ei ole kingitus ning võlg tuleb tagasi maksta.“

Kommentaari artiklile „Julianus viskas võlgnikud veebi“, mis rääkis, et Julianus Inkasso avaldas oma kodulehel võlgnike nimekirja, milles enam kui 70 000 isikut.

LOE WWW.ARIPAEEV.EE

Äripäev

Peatoimetaja: Meelis Mandel
Väljaandja: AS Äripäev
Pärnu mnt 105, 19094 Tallinn
telefon: (372) 667 0195,
(372) 667 0222,
faks: (372) 667 0265,
(372) 667 0165
Trükk AS Kroonpress
Toimetus:
e-post: aripaev@aripaev.ee
tel: (372) 667 0111,
faks: (372) 667 0265
Korrespondent Tartus
Vainu Rozental,
vainu.rozentala@aripaev.ee
Reklaamiosakond:
e-post: reklaam@aripaev.ee
tel: (372) 667 0105,
faks: (372) 667 0200
Seminariid ja käsitraamatud:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290

Raamatukubi ja infoteletoimetus:
tel: (372) 667 0207,
faks: (372) 667 0290
Tellimine ja levi:
e-post: register@aripaev.ee
tel: (372) 667 0099,
faks: (372) 667 0300
Tellimine internetis:
www.aripaev.ee/tellimine
Äripäev veebis: www.aripaev.ee

Toimetus võtab endale õiguse kirju ja kaastõid vajaduse korral lühendada. Toimetuse kaastõid ei tagasta. Kõik ajalehes Äripäev ja tema lisades avaldatud artiklid, fotod, teabegraafika (sh päevakajalised, majanduslikul, poliitilisel või religioosel teemal) on autoriõigusega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ning edastamine mis tahes kujul on ilma ASI Äripäev kirjaliku nõusolekuta keelatud. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eal.ee või tel (372) 646 3363.

KOLUMN

Aga kui panustaks Aasiale?

Ei pea olema just hiromant väitmaks, et sajandi keskpaigaks on maailma majanduse raskuspunkt liikunud tähtsasse Aiasse.

Kindlasti ei pea selle ennustuse tegemiseks uskuma optimistlikumaid prognoose, aga tõsiasi on, et kui Aias elav pool maailma elanikkonnast on end majanduslikult jalgele tõstnud, elame tänasest hoopis erinevate jõu- ja jõuotstarvete maailmas.

Kuidas see Eestit mõjutab? Praegu on Eesti võrdlemisi regionaalne majandus, kes sõltub peamiselt oma naabermajanduste heast käekäigust – oma koduturuna näeme heal juhul ELi siseturgu, suurema osa Eesti ettevõtete tegevus mahub ära Eesti ümber tõmmatud 1000 kilomeetrise raadiusega ringi. Eduvõimalused ainult meile lähedastel turgudel muutuvad aga aina keerulisemateks. Euroopa kui aeglase kasvuga ja küllastunud turg pakub järgmisel kümnendil kindlasti paindlike Eesti ettevõtete jaoks häid võimalusi, kuid võime toimida tugeva kasvumootorina on piiratud. Äsja lõppenud majanduskriis on hea näide, kuidas sõltumine väikesest arvust lähiturgudest mõjutab Eesti majanduse käekäiku – kriisi elasid kõige paremini üle need ettevõtted, kes suutsid oma ekspordi sihtriikide spektrit laiendada ning uutele ja arenevatele turgudele minna.

Põhjamaad, me peamised kaubanduspartnerid, on juba aastaid pingutanud, et oma ettevõtetel aidata Aasia turgudel kanda kinnitada. Nad on seda teinud edukalt. Kui natuke tulevikku vaadata, siis tegelikult ei ole ka meil valikut, Aasia majandused peavad sama meie jaoks lähedasemaks – seda eelkõige mentaalselt, sest geograafiline distants ei maksa tänapäeval enam midagi. Tark on sinna minekul õppida oma naabritel ning teha nendega koostööd ka Aasia suunal.

Aasia programm. Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium pakkus eelmisel nädalal välja Aasia programmi arutelupaberi, millele järgnevate kuude jooksul üles ehitada mõttevahetus sellest, millised on Aasia tõusu taustal Eesti majanduse võimalused end selle laiema trendiga seostada. Aasia programm piiritleb Aasia tähtsava Ida- ja Lõuna-Aasiaga. Sise-Aasia ja araabia maad jäävad oma spetsiifiliselt erinevaks, neile tuleks eraldi läheneda. Peamine idee seisneb selles, et koostöö pärast ei vii edasi, kui tahame peatselt ka päris maailmas muudatusi näha, tuleb meie Aasia-suunaliste prioriteetide sead-

JUHAN PARTS, majandus- ja kommunikatsiooniminister

„Eesti majandus ei kuku kokku, kui me tõusva Aasia võimalustest osa ei saa, ent rumal oleks ka kohe käega lüüa ja üldse mitte proovida.“

misel lähtuda Eesti majanduse väljakutsetest ja arenguvajadustest. Otsime neid võimalusi eelkõige kolmest valdkonnast – Eesti ettevõtete aitamises Aasia riikide turgudele, Euroopa turule suunatud välisinvesteeringute jaoks aknaks olemises ja turismis.

Selge on see, et lootust kohe kiireid võite ja suurt edu saavutada Aias pole – paljuski tuleb alustada algusest, ehk siis Aasia-alaste teadmiste kasvamisest. Edukatele majandussuhetele loovad baasi haridus-, teadus- ja kultuurikoostöö. Eesmärk on jõuda sügisel selge visiooni ja arusaamani Eesti võimalustest Aias ja nende saavutamiseks vajalikest võtmeprojektidest – ning tegevuskava aasta lõpuks valitsuses kinnitada.

Kirp ja koer. Mõõngem, et Eesti ja Aasia majandussidemete loomist võib võrrelda kirbu ja koera metafooriga. Aasia on suur ja sisaldades väga erinevaid kultuurikeskkondi, mis kõik eeldavad erinevat lähenemist. Sisuliselt püüame Aasia programmiga otsustada, millistes koera kehaosasse kirp esimesena n-ö hambad lööb. Kuid ülesande keerulisus ja kohatine hoomamatuski ei peaks tähendama, et sellest peaks eos loobuma. Eesti majandus ei kuku kokku, kui me tõusva Aasia võimalustest osa ei saa, ent rumal oleks ka kohe käega lüüa ja üldse mitte proovida. Mõni Eesti ettevõtte on oma teed Aasia turule juba leidmas, kuid koordineeritud ja riigi toel on võimalik seda efektiivsemalt ja tulemuslikumalt teha.

Mõte juba liigub. Ülesanne on sedavõrd lihtsam, et mitmes valdkonnas on juba sarnane mõttetöö käimas. Näiteks on Eesti Kaubandus- ja Tööstuskoda koos Soome ja Rootsi partnerorganisatsioonidega osaline projektis BENCH, mille eesmärk lahti mõtestada ettevõtete võimalused Hiina turule minekuks. Arengufond on koos India saatkonnaga Helsingis käima tõmmanud India-suunalise seire. Võimalik on leida ka Eesti ettevõtteid, kellele Aasia on igapäevane tegelikkus. Tulemuste saavutamiseks on meil aga vaja kriitilist massi Eesti ettevõtete, kes seostaks oma arengut Aasiaga. Praegu see kriitiline mass puudub. Aasia programmi püstitatav küsimus ongi selles, kui palju riik peaks ettevõtetest eespool käima ja neile tähtsaval turgudel võimalusi looma.

Aasia programmi koostamisel loodame ära kasutada kõik senised head algatused ning ühtse nägemuse kokkupanemise kaudu neile veelgi hoogu juurde lükata. Eesti majandus on juba sellel tasemel, et oleme valmis vaatama kaugemale kui tuhande kilomeetri raadius meie riigipiirist.

AVALDUS

Loodame erakodade heale tahtele

Üle riigi rulluv kirglik maa-maksu kampaania lubab oleda, et vaid erakodade hea tahe aitaks omavalitsusi kriisist välja tulla. Hea tahte puudumisel jääb kohaliku elu väljavaateks kriisi põhja tasemel kiratsemine. Rahandusministeeriumi kevadisest majandusprognoosist nähtub, et ka ilma igasuguste uute kärbeteta on linnade ja valdade tulubaasi mahu taastamine lükatud edasi 2015. aastasse. Uued kärped vaid süvendavad teadmatus ja ebakindlust ning lükkavad taastumist määramatusse

JÜRI VÕIGEMAST, Eesti Linnade Liidu tegevdirektor

„Hea tahte puudumisel jääb kohaliku elu väljavaateks kriisi põhja tasemel kiratsemine.“

aega edasi. Uute kärpete kavandamise asemel tuleks esmalt taastada kohalikele eelarvetele laekuva üksikisiku tulumaksu osa ning tulude ühtlustamise vahendid. Summaliselt tooks see kohaliku elu korraldamiseks aastast tagasi ligi 50 miljonit eurot, sealhulgas tulumaks 30 miljonit eurot, ja tasanud-fond 20 miljonit eurot.

Majanduslanguse, tulumaksuosa vähendamise ning tasanud-fondi kärpimise tulemusel on kohalike omavalitsuste tulubaas 2010. aastal võrreldes 2008. aastaga vähenenud 901,4

miljonit eurot 742,5 miljonile eurole ehk 18,4%. Kukkumine on nii sügav ja taastumine nii vaevaline, et sellest väljasaamiseks tuleb kõigi hea tahe ja positiivne energia käiku panna.

Seetõttu kutsun kõiki poliitikuid järele mõtlema, kuidas ühiselt tsentraliseerimise illusioonist välja tulla. Kindlasti on üks hea võimalus teha seda riigikogu kohalike omavalitsuste ja regionaalpoliitika toetusrühmas. Aga mitte ainult. Kõigi erakondade omavalitsuspoliitikutel on siin oma kaalukas sõna sekka öelda.